

ԳԱՅԱՆՆԵ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՀՊՏՀ բանկային գործի և ապահովագրության
ամբիոնի ասիստենտ,
տնտեսագիտության թեկնածու

ՀՀ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՅԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ՀԱՎԱՍԱՐԱԶԱԾ ԲԱՇԽՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

Ապահովագրական շուկայի բնութագրիչներից են ոչ միայն մատուցվող ծառայությունների տարաբնույթ տեսակները, դրանցով հագեցվածության աստիճանը, հավաքագրված ապահովագրավճարների մեծությունը, այլ նաև դրանց բաշխվածությունը ըստ ապահովագրական ընկերությունների: Վերջինս բնութագրում է շուկայի մենաշնորհացման աստիճանը և թույլ է տալիս պարզել հավաքագրված ապահովագրավճարների բաշխվածության հավասարաչափությունը: Հոդվածում փորձ է արվել Ջինիի գործակցի հաշվարկման և կիրառման, ինչպես նաև Լորենցի կորի կառուցման միջոցով պարզելու ՀՀ ապահովագրական շուկայի եկամուտների բաշխման հավասարաչափության մակարդակը:

Հիմնաբառեր. ապահովագրական շուկա, ապահովագրական ընկերություն, ապահովագրավճարներ, եկամուտներ, Ջինիի գործակից, Լորենցի կոր

JEL: G22, G29

Ապահովագրական շուկայի կառուցվածքի՝ ըստ եկամուտների հավասարաչափ բաշխվածությունը մեծ կարևորություն է ստանում այն պարագայում, երբ փորձում ենք պարզել շուկայի մենաշնորհացման աստիճանը: Այդ իսկ պատճառով փորձել ենք հաշվարկել Ջինիի գործակիցը (ինդեքսը):

Ջինիի գործակիցը վիճակագրական ցուցանիշ է, որը վկայում է տվյալ պետության կամ տարածաշրջանի բնակչության շերտավորման աստիճանի մասին՝ ըստ ուսումնասիրվող հատկանիշի: Օրինակ՝ տարեկան եկամտի աստիճանը որոշելու համար, որը հիմնականում օգտագործում են ժամանակակից տնտեսական հաշվարկներում, Ջինիի գործակիցը հաշվարկվում է հետևյալ կերպ.¹

$$K_G = 1 - 2 \sum_{i=1}^n x_i \text{cum} y_i + \sum_{i=1}^n x_i y_i$$

որտեղ՝ x_i -ը բնակչության մասնաբաժինն է, որը պատկանում է i -րդ սոցիալական խմբին՝ բնակչության ընդհանուր թվում,
 y_i -ն՝ եկամուտների մասնաբաժինը, որը կենտրոնացած է բնակչության i -րդ սոցիալական խմբի մոտ,
 n -ն՝ սոցիալական խմբերի քանակը,
 $\text{cum } y_i$ -ն՝ եկամտի կումուլյատիվ մասնաբաժինը:

Ջինիի գործակիցը հաշվարկվել է բոլոր ապահովագրական ընկերությունների համար՝ ըստ եռամսյակների: Այն կարող է ընդունել 0–1 արժեքներ, ընդ որում, որքան Ջինիի գործակիցը մոտ է 0-ին, այնքան եկամուտները հավասարաչափ են բաշխված, իսկ որքան մոտ է 1-ին, այնքան՝ անհավասարաչափ:

Համաձայն աղյուսակ 2-ի տվյալների՝ ՀՀ ապահովագրական շուկայում Ջինիի գործակիցը տատանվում է 0.26–0.49 միջակայքում: Դա վկայում է այն մասին, որ եղել են տարիներ, երբ ՀՀ ապահովագրական շուկայում եկամուտները բաշխվել են խիստ անհավասարաչափ, և առաջատար են եղել հիմնականում երկու ընկերություններ՝ «Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ և «Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ: Միևնույն ժամանակ, ՀՀ ապահովագրական շուկայում Ջինիի գործակիցը եղել է 0.49, ինչը վկայում է եկամուտների բաշխվածության խիստ անհավասարության բացակայության մասին (2012 թ. 3-րդ եռամսյակ): 2017 թ. 3-րդ եռամսյակում Ջինիի գործակիցը 0.37 էր, ինչը պայմանավորված էր նրանով, որ «Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» և «Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ-ներին միասին պատկանում էր ՀՀ ապահովագրական շուկայի եկամուտների մոտ 60 տոկոսը: 2017 թ. 4-րդ եռամսյակում Ջինիի գործակիցը կրճատվել է 0.02 միավորով՝ դառնալով 0.35: Դա պայմանավորված էր նրանով, որ «Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» և «Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ-ներին միասին արդեն բաժին էր ընկնում ՀՀ ապահովագրական շուկայի եկամուտների 54 տոկոսը, իսկ մնացած ապահովագրական ընկերությունները ավելացրել էին իրենց եկամուտների տեսակարար կշիռները:

¹ См. у **Океанова З.К.**, Экономическая теория. Учебник, 2008, эл. ресурс - <http://economylit.online/teoriya-economiki/koeffitsient-djini-25536.html>

**ՀՀ ապահովագրական ընկերությունների հավաքագրած ապահովագրավճարների մեծությունները
2011–2017 թթ.² ըստ եռամսյակների (հազ. դրամ)²**

	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ
2011 թ. 1-ին եռ.դր.	4,130,434	2,438,568	1,410,374	509,639	1,709,475	660,054
2011 թ. 2-րդ եռ.դր.	4,724,503	3,363,711	1,769,271	127,871	1,879,579	103,510
2011 թ. 3-րդ եռ.դր.	5,661,198	3,990,553	2,179,079	151,598	2,049,767	940,038
2011 թ. 4-րդ եռ.դր.	6,409,299	4,629,277	2,668,202	138,783	2,356,247	655,279
2012 թ. 1-ին եռ.դր.	3,348,369	2,402,934	1,284,600	646,811	1,937,636	655,279
2012 թ. 2-րդ եռ.դր.	5,980,997	6,415,995	2,733,665	185,333	1,650,196	696,447
2012 թ. 3-րդ եռ.դր.	7,816,777	7,568,256	3,467,960	283,219	392,759	1,665,033
2012 թ. 4-րդ եռ.դր.	9,665,421	9,031,254	4,295,353	414,656	5,141,989	696,447
2013 թ. 1-ին եռ.դր.	3,236,135	2,805,128	1,630,889	1,048,144	1,270,148	1,464,834
2013 թ. 2-րդ եռ.դր.	5,763,147	4,689,412	4,061,012	516,404	3,062,808	1,028,821
2013 թ. 3-րդ եռ.դր.	7,727,225	5,840,413	4,877,314	389,423	5,039,013	1,344,189
2013 թ. 4-րդ եռ.դր.	10,422,432	7,608,471	5,707,541	601,418	5,790,771	1,817,321
2014 թ. 1-ին եռ.դր.	3,293,626	2,312,573	1,714,376	1,200,171	895,863	1,448,120
2014 թ. 2-րդ եռ.դր.	5,263,316	3,612,730	2,590,095	442,574	1,489,795	1,083,668
2014 թ. 3-րդ եռ.դր.	7,856,169	5,469,209	3,508,599	768,351	1,982,358	1,448,120
2014 թ. 4-րդ եռ.դր.	10,169,512	7,247,047	4,638,966	685,053	2,611,918	1,914,161
2015 թ. 1-ին եռ.դր.	2,899,880	2,446,485	1,210,404	1,356,146	773,647	562,429
2015 թ. 2-րդ եռ.դր.	4,911,005	4,040,861	2,395,856	544,600	1,324,557	922,593
2015 թ. 3-րդ եռ.դր.	7,289,386	6,512,867	3,240,838	853,159	1,853,139	1,285,364
2015 թ. 4-րդ եռ.դր.	9,612,678	8,141,484	4,888,324	826,154	2,583,983	1,730,877
2016 թ. 1-ին եռ.դր.	5,768,589	2,229,352	1,687,247	1,407,988	794,377	490,670
2016 թ. 2-րդ եռ.դր.	4,839,080	5,737,962	3,099,081	648,709	1,461,055	865,137
2016 թ. 3-րդ եռ.դր.	6,981,741	5,737,962	4,066,678	1,025,825	2,202,496	1,281,738
2016 թ. 4-րդ եռ.դր.	9,346,865	8,647,769	5,686,937	830,824	3,105,917	1,781,090
2017 թ. 1-ին եռ.դր.	2,678,703	2,661,600	1,435,765	1,281,954	796,051	496,130
2017 թ. 2-րդ եռ.դր.	4,757,292	4,361,604	2,899,349	1,963,057	1,652,345	939,035
2017 թ. 3-րդ եռ.դր.	6,696,543	6,382,007	4,069,689	2,729,899	968,599	1,425,594
2017 թ. 4-րդ եռ.դր.	9,137,358	9,261,066	6,237,565	3,715,302	3,596,113	2,134,541

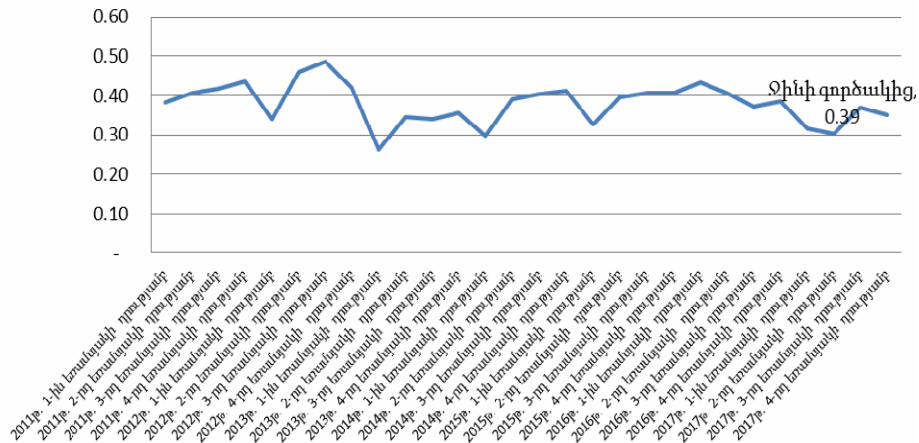
² ՀՀ ապահովագրական ընկերությունների կողմից հրապարակված հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ, 2011–2017 թթ. համար՝ ըստ եռամսյակների:

**Ջինիի ինդեքսի հաշվարկը ՀՀ ապահովագրական շուկայի համար
2011-2017 թթ.՝ ըստ եռամսյակների**

Տարեթիվ	Ապահովագրական ընկերություն	Ապահովագրական ընկերության տեսա- կարար կշիռը (x1)	Տեսակարար կշիռը համախառն եկամուտներում (y1)	Եկամուտների կրճատ- ված տեսակարար կշիռը (cum y1)	x1 y1	x1 cum y1	Ջինիի գործակից
2011 թ. 1-ին եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.05	0.05	0.01	0.01	0.38
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.06	0.11	0.01	0.02	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.13	0.24	0.02	0.04	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.16	0.35	0.03	0.06	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.22	0.62	0.04	0.10	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.38	1.00	0.06	0.17	
2011 թ. 2-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.01	0.01	0.00	0.00	0.41
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.01	0.02	0.00	0.00	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.16	0.18	0.03	0.03	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.17	0.35	0.03	0.06	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.31	0.67	0.05	0.11	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.39	1.06	0.07	0.18	
2011 թ. 3-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.01	0.01	0.00	0.00	0.42
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.06	0.07	0.01	0.01	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.14	0.21	0.02	0.03	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.15	0.35	0.02	0.06	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.27	0.62	0.04	0.10	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.38	1.00	0.06	0.17	
2011 թ. 4-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.01	0.01	0.00	0.00	0.44
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.04	0.05	0.01	0.01	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.14	0.19	0.02	0.03	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.16	0.34	0.03	0.06	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.27	0.62	0.05	0.10	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.38	1.00	0.06	0.17	
2012 թ. 1-ին եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.06	0.06	0.01	0.01	0.34
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.06	0.13	0.01	0.02	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.13	0.25	0.02	0.04	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.19	0.38	0.03	0.06	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.23	0.67	0.04	0.11	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.33	1.00	0.05	0.17	
2012 թ. 2-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.01	0.01	0.00	0.00	0.46
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.04	0.05	0.01	0.01	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.09	0.14	0.02	0.02	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.15	0.29	0.03	0.05	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.34	0.64	0.06	0.11	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.36	1.00	0.06	0.17	
2012 թ. 3-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.01	0.01	0.00	0.00	0.49
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.02	0.03	0.00	0.01	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.08	0.11	0.01	0.02	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.16	0.26	0.03	0.04	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.36	0.63	0.06	0.11	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.37	1.00	0.06	0.17	
2012 թ. 4-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.01	0.01	0.00	0.00	0.42
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.02	0.04	0.00	0.01	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.15	0.18	0.02	0.03	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.18	0.35	0.03	0.06	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.31	0.67	0.05	0.11	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.33	1.00	0.06	0.17	

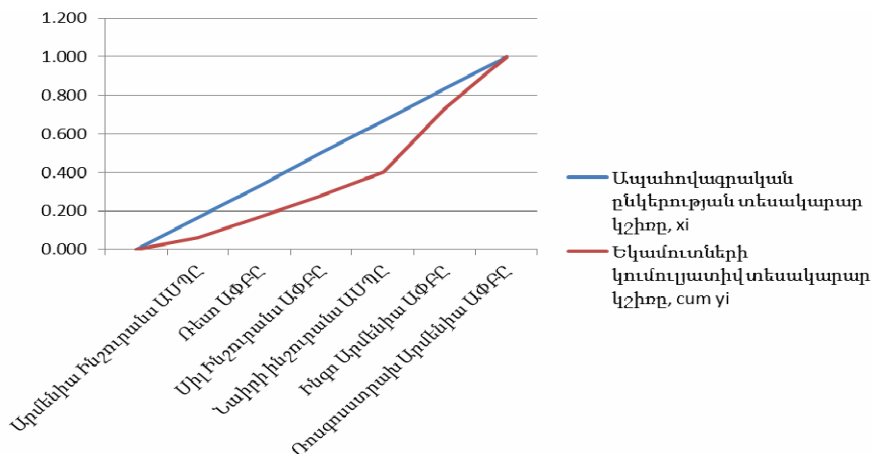
2013 թ. 1-ին եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.09	0.09	0.02	0.02	0.26
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.11	0.20	0.02	0.03	
	«Ուեստ» ԱՓԲԸ	0.17	0.13	0.33	0.02	0.06	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.14	0.38	0.02	0.06	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.24	0.72	0.04	0.12	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.28	1.00	0.05	0.17	
2013 թ. 2-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.03	0.03	0.00	0.00	0.35
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.05	0.08	0.01	0.01	
	«Ուեստ» ԱՓԲԸ	0.17	0.16	0.24	0.03	0.04	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.21	0.43	0.04	0.07	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.25	0.70	0.04	0.12	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.30	1.00	0.05	0.17	
2013 թ. 3-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17		0.02	0.00	0.00	0.34
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.05	0.07	0.01	0.01	
	«Ուեստ» ԱՓԲԸ	0.17	0.19	0.26	0.03	0.04	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.20	0.45	0.03	0.07	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.23	0.69	0.04	0.12	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.31	1.00	0.05	0.17	
2013 թ. 4-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.02	0.02	0.00	0.00	0.36
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.06	0.08	0.01	0.01	
	«Ուեստ» ԱՓԲԸ	0.17	0.18	0.26	0.03	0.04	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.18	0.42	0.03	0.07	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.24	0.67	0.04	0.11	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.33	1.00	0.05	0.17	
2014 թ. 1-ին եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.08	0.08	0.01	0.01	0.30
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.11	0.19	0.02	0.03	
	«Ուեստ» ԱՓԲԸ	0.17	0.13	0.33	0.02	0.05	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.16	0.40	0.03	0.07	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.21	0.70	0.04	0.12	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.30	1.00	0.05	0.17	
2014 թ. 2-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.03	0.03	0.01	0.01	0.39
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.07	0.11	0.01	0.02	
	«Ուեստ» ԱՓԲԸ	0.17	0.10	0.21	0.02	0.03	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.18	0.36	0.03	0.06	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.25	0.64	0.04	0.11	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.36	1.00	0.06	0.17	
2014 թ. 3-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.04	0.04	0.01	0.01	0.40
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.07	0.11	0.01	0.02	
	«Ուեստ» ԱՓԲԸ	0.17	0.09	0.20	0.02	0.03	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.17	0.33	0.03	0.05	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.26	0.63	0.04	0.10	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.37	1.00	0.06	0.17	
2014 թ. 4-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.03	0.03	0.00	0.00	0.41
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.07	0.10	0.01	0.02	
	«Ուեստ» ԱՓԲԸ	0.17	0.10	0.19	0.02	0.03	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.17	0.34	0.03	0.06	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.27	0.63	0.04	0.10	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.37	1.00	0.06	0.17	
2015 թ. 1-ին եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.06	0.06	0.01	0.01	0.33
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.08	0.14	0.01	0.02	
	«Ուեստ» ԱՓԲԸ	0.17	0.13	0.28	0.02	0.05	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.15	0.36	0.02	0.06	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.26	0.69	0.04	0.11	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.31	1.00	0.05	0.17	
2015 թ. 2-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.04	0.04	0.01	0.01	0.40
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.07	0.10	0.01	0.02	
	«Ուեստ» ԱՓԲԸ	0.17	0.09	0.20	0.02	0.03	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.17	0.33	0.03	0.05	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.29	0.65	0.05	0.11	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.35	1.00	0.06	0.17	

2015 թ. 3-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.04	0.04	0.01	0.01	0.41
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.06	0.10	0.01	0.02	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.09	0.19	0.01	0.03	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.15	0.30	0.03	0.05	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.31	0.65	0.05	0.11	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.35	1.00	0.06	0.17	
2015 թ. 4-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.03	0.03	0.00	0.00	0.41
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.06	0.09	0.01	0.02	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.09	0.19	0.02	0.03	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.18	0.33	0.03	0.06	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.29	0.65	0.05	0.11	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.35	1.00	0.06	0.17	
2016 թ. 1-ին եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.04	0.04	0.01	0.01	0.43
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.06	0.10	0.01	0.02	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.11	0.22	0.02	0.04	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.14	0.31	0.02	0.05	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.18	0.53	0.03	0.09	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.47	1.00	0.08	0.17	
2016 թ. 2-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.04	0.04	0.01	0.01	0.41
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.05	0.09	0.01	0.02	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.09	0.18	0.01	0.03	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.19	0.33	0.03	0.05	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.29	0.66	0.05	0.11	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.34	1.00	0.06	0.17	
2016 թ. 3-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.05	0.05	0.01	0.01	0.37
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.06	0.11	0.01	0.02	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.10	0.21	0.02	0.04	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.19	0.35	0.03	0.06	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.27	0.67	0.04	0.11	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.33	1.00	0.05	0.17	
2016 թ. 4-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.03	0.03	0.00	0.00	0.39
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.06	0.09	0.01	0.01	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.11	0.19	0.02	0.03	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.19	0.36	0.03	0.06	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.29	0.68	0.05	0.11	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.32	1.00	0.05	0.17	
2017 թ. 1-ին եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.05	0.05	0.01	0.01	0.32
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.09	0.14	0.02	0.02	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.14	0.28	0.02	0.05	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.15	0.38	0.03	0.06	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.28	0.71	0.05	0.12	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.29	1.00	0.05	0.17	
2017 թ. 2-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.06	0.06	0.01	0.01	0.30
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.10	0.16	0.02	0.03	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.12	0.28	0.02	0.05	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.17	0.39	0.03	0.07	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.26	0.71	0.04	0.12	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.29	1.00	0.05	0.17	
2017 թ. 3-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.04	0.04	0.01	0.01	0.37
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.06	0.10	0.01	0.02	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.12	0.22	0.02	0.04	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.19	0.36	0.03	0.06	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.29	0.69	0.05	0.12	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.30	1.00	0.05	0.17	
2017 թ. 4-րդ եռամսյակի դրությամբ	«Սիլ ինշուրանս» ԱՓԲԸ	0.17	0.06	0.06	0.01	0.03	0.35
	«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.11	0.17	0.02	0.02	
	«Ռեսո» ԱՓԲԸ	0.17	0.11	0.28	0.02	0.05	
	«Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ	0.17	0.18	0.40	0.03	0.06	
	«Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.27	0.73	0.05	0.12	
	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ	0.17	0.27	1.00	0.05	0.17	

Պատկեր 1. Ձինի գործակիցը ՀՀ ապահովագրական շուկայում 2011–2017 թթ. համար՝ ըստ եռամսյակների

Ձինի գործակիցն առավել պատկերավոր դարձնելու համար ներկայացվել է նաև Լորենցի կորը, որը ցույց է տալիս եկամուտների հավասարաչափ բաշխման կորից շուկայական շեղումները 2017 թ. ընթացքում (գծապատկեր 2): Բացի այդ, Լորենցի կորը թույլ է տալիս պարզել, թե ապահովագրական ընկերությունների հավաքագրած ապահովագրավճարները որքանով են շեղվել լավագույն մակարդակից: Գծապատկեր 2-ում ABCD քառանկյունը ցույց է տալիս եկամուտների շեղումը: Ստացվում է, որ ՀՀ ապահովագրական շուկայում, օրինակ՝ 2017 թ. 4-րդ եռամսյակում եկամուտները հավասարաչափ բաշխված կլինեին, եթե «Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ-ն իր եկամուտների տեսակարար կշիռը ավելացներ 0.11-ով, «Ռեսո» ԱՓԲԸ-ն և «Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ-ն միասին՝ 0.16-ով, «Ռեսո» ԱՓԲԸ-ն, «Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ-ն և «Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ-ն՝ 0.22-ով, «Ռեսո» ԱՓԲԸ-ն, «Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ-ն, «Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ-ն և «Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ-ն՝ 0.21-ով, «Ռեսո» ԱՓԲԸ-ն, «Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ-ն, «Սիլ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ-ն, «Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ-ն և «Ինգո Արմենիա» ԱՓԲԸ-ն՝ 0.10-ով:

Պատկեր 2. Լորենցի կորը ՀՀ ապահովագրական շուկայում 2017 թ. 4-րդ եռամսյակի համար

Այսպիսով՝ կարող ենք եզրակացնել, որ Ջինիի ինդեքսը թույլ է տալիս.

- պարզել ապահովագրական շուկայում հավաքագրված ապահովագրավճարների բաշխվածության հավասարաչափությունը,
- հաշվարկները կատարել բոլոր եռամսյակների համար և տեսնել բաշխվածության շարժընթացը, պարզել, թե որ եռամսյակում է ՀՀ ապահովագրական շուկայում եղել եկամուտների առավելագույնս հավասարաչափ բաշխում,
- տեսնել, թե բնակչությունն իր նախապատվությունը որ ապահովագրական ընկերությանն է տալիս,
- կառուցելով Լորենցի կորը՝ պարզել, թե ապահովագրական շուկայի յուրաքանչյուր ընկերություն որքան լրացուցիչ ապահովագրավճար պետք է հավաքագրեր շուկայում եկամուտների հնարավոր առավելագույն հավասարաչափությունն ապահովելու համար:

Օգտագործված գրականություն

1. Тарануха Ю.В., Микроэкономика (2-е изд.). М., “Дело и сервис”, 2009.
2. Нуреев Р.М., Микроэкономика. М., “Норма” 2010.

ԳԱՅԱՆԵ ԱՐՄԵՆՅԱՆ

Ассистент кафедры банковского дела и страхования АГЭУ,
кандидат экономических наук

Определение равномерного распределения доходов страхового рынка РА. – Характеристики страхового рынка - это не только различные виды предоставляемых услуг, уровень насыщения ими, количество собранных страховых премий, но и распределение собранных страховых премий между страховыми компаниями. Последнее характеризует уровень монополизации рынка и позволяет определить равномерность распределения собранных страховых премий. В статье была сделана попытка определить уровень распределения доходов страхового рынка РА с помощью расчета и использования коэффициента Джини, а также путем построения кривой Лоренца.

Ключевые слова: страховой рынок, страховая компания, страховые премии, доход, коэффициент Джини, кривая Лоренца.
JEL: G22, G29

GAYANE HARUTYUNYAN

Assistant at the Chair of Banking and Insurance ASUE,
PhD in Economics

Definition of the Uniform Income Distribution of the Insurance Market in the RA. – The characteristics of the insurance market are not only the different types of services provided, the level of saturation with them, the volume of insurance premiums collected, but also the distribution of collected insurance premiums between insurance companies. The latter characterizes the level of monopolization in the market and makes it possible to define the uniform distribution of the collected insurance premiums. In the article an attempt is made to define the level of income distribution of the insurance market in the RA by using and calculating the Gini coefficient, as well as by constructing the Lorentz curve.

Key words: insurance market, insurance company, insurance premiums, income, Gini coefficient, Lorenz curve.
JEL: G22, G29